

Sygn. akt V CO 1/21

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa K. H.
przeciwko K. R.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 26 kwietnia 2021 r.,
wniosku Sądu Apelacyjnego w (...) o przekazanie sprawy
o sygn. akt I ACo (...) do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

odmawia wyznaczenia innego sądu do rozpoznania sprawy.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z 8 grudnia 2020 r. w sprawie o sygn. akt I ACo (...) z powództwa K. M. przeciwko K. R. o zapłatę zwrócił się do Sądu Najwyższego o wyznaczenie innego sądu do rozpoznania sprawy o wyłączenie sędziów Sądu Okręgowego w W. i wyznaczenie innego sądu do rozpoznania sprawy o sygn. akt II Ca (...).

Pozwany jest sędzią Sądu Okręgowego w W., jednocześnie orzeka w ramach stałej delegacji w Sądzie Apelacyjnym w (...). Sprawa toczyła się przed Sądem Rejonowym w O. i na skutek wywiezionej przez Powódkę apelacji, zgodnie z właściwością, trafiła do Sądu Okręgowego w W.. Wszyscy sędziowie tegoż Sądu wnieśli o wyłączenie ich od rozpoznania sprawy, przebywają na długotrwałym

zwolnieniu lekarskim, bądź przebywają na delegacji w Ministerstwie Sprawiedliwości lub na delegacji w Sądzie Apelacyjnym w (...).

Sąd Apelacyjny wskazał, iż przepis art. 48¹ k.p.c. należy interpretować w ten sposób, że dotyczy on przypadku wyłączenia sędziego orzekającego w sądzie, który ma rozpoznawać sprawę. Zgodnie z tym przepisem, w przypadku wyłączenia sędziego na podstawie art. 48 § 1-4 k.p.c., sąd występuje do sądu nad nim przełożonego o wyznaczenie innego sądu do rozpoznania sprawy, a sąd przełożony wyznacza inny równorzędny sąd.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469 z późn. zm.) dodała w k.p.c. nowy art. 48¹ k.p.c. Regulacja ta była podyktowana społecznym oczekiwaniem, by konsekwencją wyłączenia sędziego w sytuacjach, gdy jest on osobiście zainteresowany w sprawie (czyli w przypadkach określonych w art. 48 § 1 pkt 1-4 k.p.c.), nastąpiło rozpoznanie sprawy przez inny sąd. Takie rozwiązanie pozwala z góry wykluczyć wpływ oczywistych zależności osobistych (koleżeńskich, towarzyskich) między wyłączonym sędzią, a pozostałymi sędziami danego sądu, na rozstrzygnięcie danej sprawy.

Przepis powyższy został wprowadzony w celu wzmocnienia prawa do rozpoznania sprawy przez niezależny sąd przy ugruntowanym przekonaniu o obiektywizmie (bezstronności) sędziów. Wprowadzenie tej regulacji jest spójne z nowym unormowaniem obejmującym art. 44 - art. 44² k.p.c., których celem jest zminimalizowanie wpływów zewnętrznych, które mogłyby mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, a także właściwe postrzeganie wymiaru sprawiedliwości.

W art. 48 § 1 k.p.c. wskazane są przesądzające o wyłączeniu z mocy prawa sędziego sytuacje, w których mogłoby dojść do konfliktu interesów, albowiem sędzia miałby orzekać w sprawie swojej własnej, swojej rodziny (w szerokim znaczeniu), swojego podopiecznego lub opiekuna albo w której reprezentował stronę jako pełnomocnik. Określenie strony w art. 48 § 1 pkt 1 k.p.c. jest użyte w znaczeniu ścisłym, a więc obejmuje jedynie sytuacje, gdy sędzia jest powodem

lub pozwanym w procesie lub uczestnikiem w postępowaniu nieprocesowym oraz interwenientem ubocznym, zaś druga część tego przepisu obejmuje sytuacje, w których zachodzące między jedną ze stron a sędzią stosunki prawne powodują, że wynik sprawy może oddziaływać na jego majątkowe albo osobiste prawa lub obowiązki, np. z tytułu odpowiedzialności regresowej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 1997 r., sygn. akt I CO 42/96, niepublikowane).

Na gruncie art. 48¹ k.p.c. Sąd występujący powinien przedstawić okoliczności, które w sprawie stanowią podstawę zastosowania tegoż przepisu. W niniejszej sprawie nie wykazano przeszkody do rozpoznania wniosków Sędziów Sądu Okręgowego w W. przez Sąd Apelacyjny w (...).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.